

Художник Антін Манастирський і Острог

Ведучий рубрики **Микола МАНЬКО**,
директор Державного історико-куль-
турного заповідника м. Острога

Півстоліття тому – 15 травня 1969 року – пішов із життя класик українського живопису і графіки ХХ ст. Антін Манастирський. Майбутній митець народився 2 листопада 1878 р. у родині поштового урядовця східно-галицького містечка Завалів (нині Підгаєцький район на Тернопіллі). Свого часу (з 1689 р.) власником цього містечка й Завалівського замку (зберігся донині) був Станіслав Ян Яблоновський – великий гетьман коронний, герой битв з османами під Хотиним і Віднем, нащадок князів Острозьких та Заславських, а з 1690 р. – власник половини міста Острога й міста Межиріччя.

Антін Манастирський закінчив Львівську художньо-промислову школу (нині це коледж декоративного й ужиткового мистецтва ім. Івана Труша) та Краківську академію образотворчого мистецтва, що по Другій світовій війні отримала ім'я Яна Матейка – свого першого ректора. Перша виставка живописних робіт молодого художника була організована 1900 р., тож активне творче життя визначного майстра, відкрите громадськості, тривало цілих 70

літ. Пейзажі, картини тогочасної злободенної реальності, полотна з історії рідного народу, іконопис, портретистка, книжкова ілюстрація – основні напрямки його творчості. 1953 р. А. Манастирський отримав звання «Заслужений діяч мистецтв», а 1957 р. – Народного художника України. Свого часу митець подбав, щоб авторські копії його найвідоміших робіт надійшли в колекції вітчизняних музеїв. Так на хвилі сталінської «відлиги» в громадсько-політичному і культурному житті Острозький краєзнавчий музей отримав його роботи «Запорожець», «Прощавайте, товариші», «Гірський потік» і низку інших. Про ці надходження можна прочитати в підшивках Острозької районної газети тих років.

У позаминулому році наш заповідник придбав книжку провідної постаті українського національного життя Острога у 1920-ті роки Миколи Шугаєвського «Живі ляльки» («Фантастична казка-п'єса в 4-х відслонах, зі співами й танцями»), присвячену національному вихованню української дитини. Це львівське видання 1929 р. ілюстрував класик українського образотворчого мистецтва Антін Манастирський.